

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vsprejemni izpit v naše gimnazije v Ljubljani, Kranji in Novem mestu.

Ker se približuje novo šolsko leto, zdi se nam primerno sprožiti vprašanje o vsprejemnem izpitu v slovenske razrede na čelu imenovanih gimnazij. To stvar natančno določuje ministerska naredba od 14. marca 1870. Res je ta naredba čitateljem „Slov. Naroda“ dovolj znana, vendar moramo navesti nje glavne točke, že zato, ker se ravno te določbe toliko rade porivajo v kot, da se le slovenska narodnost bolj tlači, nemščini pa pot gladi celo tam, kjer samo naučno ministerstvo o tem ničesar ne ve.

Ministerska naredba namreč zahteva, da morajo dijaki pri vsprejemnem izpitu znati ročno čitati in pisati učni jezik, da morajo poznati njega (t. j. učnega jezika) oblikoslovje, da morajo znati odločevati besede prostega razširjenega stavka pa vedeti glavna pravila o pravopisu. Dalje morajo znati računati (soštevati, odštevati, množiti in razštevati ali deliti) s celimi števili. Pač odveč bi bilo čitatelju še posebej povdarjati glavno določbo te ministerske naredbe; prejasno ta pravi, da se ima izpit vršiti v učnem jeziku, da se ima določevati izpitancev znanje učnega jezika (Unterrichtssprache). Namen tega vsprejemnega izpita izključuje vsako dvoumnost. Ker so učitelji gimnazij tožili, da prihajajo v prvi razred preslabo pripravljene dijaki, da ž njimi ne morejo s poukom napredovati, upeljalo je ministerstvo vsprejemne izpite ter obseg teh izpitov z ono naredbo (od 14. marca 1870) natančno določilo. Kdor ta izpit povoljno opravi, spriča s tem primerno in potrebno podlago, na katerej lahko v prvem razredu gimnazije dalje zida. Ta določba ministerska je tako naravna, tako jasna, da se človek mora le čuditi onim krogom, ki jo radi slovenski narodnosti na škodo, slovenski mladini v pogubo obračajo.

Dokler je bil pri gimnaziji v Ljubljani, Kranji in Novem mestu nemški učni jezik, bilo je prav naravno in dosledno, da se je naša mladina pri vsprejemnem izpitu mučila z nemščino, da so jo nemški izpraševali. A to sedaj več ne velja, in nikjer bi dejansko veljati ne smelo. Pred dvema letoma pa je oni glasoviti ministerski ukaz od 22. julija 1882 predrugačil to razmerje. Ta ukaz je v prvem in dru-

gem razredu gimnazije Ljubljanske, Kranjske in Novomeške oklical naš slovenski jezik, materni jezik slovenske mladine za učni jezik pri vseh učnih predmetih (mit theilweiser Ausnahme des deutschen Sprachfaches — pri tem predmetu naj se namreč polagoma prehaja na nemški učni jezik — in vendar naj se vse dijakom tudi slovenski pojasni, da bodo vse dobro in prav razumeli. Prav kot to zahteva naravna zdrava pedagogika.)

Po teh določbah je jasno kot solnce, da se vsprejemni izpit v prvi razred mora vršiti le slovenski, izključno slovenski. Postavne ministerske določbe ne omenijo z nobeno besedico, da bi se morali vršiti nemški, da bi morali izpraševalci od slovenske mladine zahtevati znanja nemškega jezika. Ministerska naredba od 14. marca 1870 naravnost, kratko in določno pravi „v učnem jeziku — in der Unterrichtssprache — ter nikakor ne pravi v nemškem ali madjarskem ali kitajskem jeziku! In vendar naši zoperniki, zoperniki slovenske narodnosti, nasprotniki slovesno oklicane ravnopravnosti nečejo priznati in izvrševati teh prejasnih ministerskih določeb.

Novameška gimnazija ima, rekli bi izključno slovensko mladino — in nema nobenih paralelk, zato pa je nemški ravnatelj — Nemeč Fischer v lanskem šolskem programu kar naravnost sporočil: ministerski ukaz od 22. julija 1882 je ustanovil slovensko nižjo gimnazijo. To se pač pravi, da je v prvih razredih slovenski učni jezik. Kranjske gimnazije programa nesem videl niti letos niti lani (najbrže ga ni bilo na svetlo), da bi pokazal, kako se je nje ravnatelj izrazil o dotičnem ministerskem ukazu. Vem le toliko, da se je v I. in II. razredu poučevalo izključno slovenski — prav naravno, ker ni nemških dijakov, po takem tudi ni nemških oddelkov. In program Ljubljanske gimnazije govori prav primerno in dosledno o „slovenische Abteilungen der Unterclassen“, prav naravno, ker se je v teh slovenskih oddelkih z izključno slovensko mladino po rečenem ministerskem ukazu poučevalo s slovenskim učnim jezikom. Lani kod letos smo na Ljubljanskej gimnaziji imeli v I. razredu po 2 slovenska oddelka (b. in c.) in slovenskega značaja teh oddelkov kar za pičico ne predrugači in ne zmanjša popoln nemški oddelk (a). Ali so v ta nemški

oddelek potlačili mnogo slovenskih dijakov, je drugo vprašanje, ki pa z našim vprašanjem nema nič opraviti. Le mimogrede naj omenim, da bi brez teh slovenskih dijakov nemški oddelki (v I. in II. razredu) so skrčili na toli malo število nemških dijakov, da bi slavna vlada za nje komaj zdržavala posebne oddelke. In tega še plačan vladni pristaš pri največji neznajčnosti vendar ne bode trdil, da se morajo vsprejemni izpiti tudi pri slovenskih dijakih vršiti nemški, da po tem ž njimi morejo vsaj nekoliko napolniti prazni nemški oddelk!

Nikdo se naj od najetih pisarjev ne da slepiti s tujo besedo utrakvizem. Sedanja naredba rečenih gimnazij na Kranjskem nema nič opraviti z utrakvizmom. Utrakvistične šole so vse dragače osnovane kot prvi in drugi razred naših gimnazij. Na utrakvizem je kazal oni ministerski ukaz z dne 20. septembra 1873, a ta ukaz nema sedaj nobene veljave; merodajen je le prej rečeni ukaz od 22. julija 1882, ki ustanovlja slovenske razrede in oddelke s slovenskim učnim jezikom. Ali pri takih razmerah je nenaravno, krivično, nepostavno, da se vsprejemni izpit vrši nemški? Naravno in postavno je le, da bi se vršil izključno slovenski.

(Konec prih.)

Trgovska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

V. G. Vaso Petričič poroča o prošnji občine Semič za dovoljenje štirih semnjev za blago in živino in sicer v ponedeljek pred sv. Gregorjem, v ponedeljek pred sv. Jurijem, v ponedeljek pred sv. Antonom in v ponedeljek pred sv. Uršulo. Jednaka prošnja se je stavila že v letu 1876. in 1880., a se je tedaj zavrgla. Ker se je pet občin izreklo proti pomnožitvi semnjev in ker je v Črnomeljskem okraju že več semnjev, se je odsek izrekel proti dovolitvi prošnje, ter stavil predlog:

Zbornica naj se v svojem izreku c. kr. deželni vladi izreče proti dovolitvi semnjev.

G. A. Ledenik omeni, da je občina Semič od družih občin v trgovskem prometu odločena in jej je zelo težko svojo živino in poljske pridelke spraviti v denar, ker so najbližnji semnji v Metliki in v Črnomlju od nekaterih krajev po štiri ure hoda oddaljeni. Razvidno je, kako težavno je obiskavati

rodbine. Njegov smoter je — povečanje rodbine. Čim mnogoštevilnejša je rodbina, tem srečnejšo se šteje. Iz tega je razumljivo, da otroci spoštujejo zakon po volji roditeljev.

Bratovska ljubezen pa tudi ni prazna beseda. Nahaja se pri nas v resnici. Čuvstvo bratstva goji se v rodbini. Ni se čuditi, da je tam, kjer se je pogubilo rodbinsko življenje, tudi to čuvstvo zgubilo svoj značaj. Prijateljstvo je tudi jedna naših dolžnostij, prijatelji pri nas, — so res prijatelji. Mi imamo kratko pesen, ki prosto in jasno riše dolžnosti prijateljstva.

Tu je po besedah nje prevod:

V imenu neba in zemlje
Pred luno in solncem
V imenu očeta in matere
sta si A in B prisegla drug drugemu nerazrušljivo prijateljstvo!

In če A sedeč v vozu
Sreča B v prostem slamniku,
A stopi z voza
In gre B nasproti
In če drugi pot, B, potujoč na lepem konji,
Sreča A z bremenom na hrbtu
Skoči s konja,
Kakor je A stopil z voza.

LISTEK.

Kitaj in njegove naprave.

(Dalje.)

Rodbina, v katerej se mi rodimo, ima za seboj že 40 stoletij in vsako novo pokolenje poviša njen pomen. Zato se ni čuditi, da je rodbinski duh jako silen v Kitaji, in da je prvi član naših zakonov sestavlja — udanost carju. Car je v resnici osnova našega društvenega zidanja, glava vseh rodbin, patrijarh, kateremu je vsak zavezan služiti zvesto in pravično. Služiti njemu pomenja služiti očetu vseh rodbin in spoštovati svojo lastno rodbino. Čuvstvo spoštovanja roditeljev nahaja se pri vseh narodih. V Kitaji je to čuvstvo silnejše, kakor kjer koli in se kaže v tem, da zasluge otrok prebajajo tudi na roditelje. Če se kakemu, ki je v javni službi, podeli plemstvo, postanejo njegovi stariši tudi plemenitniki. Sistema povišanja ima v Kitaji obratno silo: čim višji je čin kakega človeka, tem višji je čin njegovih prednikov. Ta običaj jo jako pomenljivo kaže globoko različje mej zapadom in vzhodom.

Pri nas je dvoje vrste plemstvo: dedno, ki prehaja na starejšega sinu, kakor se to godi na Angleškem, in osobno, ki je združeno s kakim uradnim činom. Dedno plemstvo podeli se v jako redkih slučajih, le tedaj, kadar se hoče uvekovečiti kak poseben vzvišen čin ali vojni pogum (?!), plemstvo, ki je združeno s kako državno službo pa ne prehaja na potomce, ampak na prednike; otroci uradnika, ne bodo še tako visok, ne uživajo predpravic svojega očeta.

Omenil sem o soglasji soprogov, kakor o principu, ki spada v program naše odgoje, pa tega principa ni moč dosti prehvaliti, kajti zakon je v Kitaji neločljiv. Zakoni sicer v nekaterih slučajih dopuščajo ločitev, pa je s stališča spoštovanja rodbine in roditeljev — nemogoča. Nerazločnost zakona je zavisna vsjeveč od teh pogojev, pod katerimi se sklene. Na Kitajskem se ženijo v ranej mladosti, in roditelji poiščejo žene svojim sinovom. V Evropi se mladi ljudje ženijo po svoji glavi, v Kitaji se je pa ohranil običaj dobrega starega časa, da roditelji sami ženijo svoje otroke, in otroci so prepričani, da je roditeljev skušnja koristna v tako važnem slučajih. Na zakon gledajo Kitajci samo s stališča podaljšanja

te trge, osobito o zimskem času. Občina Semič leži v sredi občin Črešnica, Vinji Vrh in Kot, katere pripadajo k župniji Semič, in katere bi tudi imele koristiti od Semnje v Semiču. Po trditvi občinskega zastopa bi bili semnji za prebivalstvo tudi zaradi tega koristni, ker bi si lahko na njih nakupilo potrebne reči, katere mora zdaj z veliko izgubo časa nakupovati na drugih semnjih. G. govornik meni, naj bi se oziralo na to prošnjo, vendar le v toliko, da bi se mestu štirih dovolila samo dva semnja, kar bi zadostovalo.

Pri glasovanju se vzprejme z večino glasov predlog g. A. Ledenika, naj se c. kr. deželni vladi priporoča, da se občini Semič dovolita dva semnja za blago in živino.

VI. Gosp. Mibael Pakič poroča o naslednjih prošnjah za odpustitev dokaza o sposobnosti za samostalni nastop in izvrševanje obrta:

1. Ivan Krajec v Rudolfovem prosi, da bi se mu odpustil izkaz o sposobnosti za knjigovezni obrt. Prosilec izvršuje od leta 1877. knjigotiskarski obrt v Rudolfovem in od leta 1881. tudi knjigotrštvo. Prosilec dokaže s spričevalom, da se je v prostih urah uril skozi pet let v knjigovestvu ter ga tudi izvrševal, tako, da je sposoben samostalno izvrševati knjigovezni obrt. C. kr. okrajno glavarstvo toplo priporoča prošnjo, ter omenja, da ni samo v interesu prosilca, marveč tudi v interesu prebivalstva, če Krajec poleg knjigotrštva in knjigotiskarstva izvršuje tudi knjigovezni obrt. Odsek stavi torej predlog: Zbornica naj deželni vladi prošnjo priporoča.

G. J. Žitnik omenja, da se prosilec ni učil v knjigovestvu, ter da se leta, katere je delal kot volentér, ne morejo šteti za leta pomočništva. On je torej mnenja, naj se prošnja odbije.

Gosp. A. Klein omenja, da se je prosilec v istini učil knjigovestva, ter da ima sposobnost za ta obrt, zaradi tega podpira tudi odsekov predlog.

G. V. Petričič tudi priporoča odsekov predlog, kateri se potem z večino glasov tudi vzprejme.

2. Franc Hren iz Toplic prosi, da bi smel nastopiti in samostalno izvrševati mizarški obrt, ne da bi moral izkazati s spričevalom, da se je mizarstva učil. Prosilec omenja, da se je mizarstva učil, ter da je 2 leti in 8 mesecev služal kot mizarški pomočnik. To sledujo trditev izkaže tudi s spričevalom o službovanju. C. kr. okr. glavarstvo priporoča prošnjo in odsek, prepričan o prosilčevi sposobnosti za mizarški obrt, stavi predlog:

Zbornica naj priporoča c. kr. deželni vladi prošnjo.

Predlog se vzprejme.

VII. G. M. Pakič poroča o prošnji občine Litijske zaradi nastavitve maksimalne tarife za meso. Meso pitanih volov naj bi se kilo plačevalo po 44 kr., meso od krav, bikov in junic kilo po 42 kr. C. kr. okr. glavarstvo priporoča prošnjo ter omenja, da je v političnem okraju Litijskem na leto 43 živinskih semnje, torej si lahko mesarji oskrbijo klavno živino, občinstvo pa se vendar mora varovati poškodbe. Nastavitev maksimalne tarife pa bi nikakor ne bila pogubna za mesarje, saj so itak cene visoko odmerjene. Odsek se strinja z mnenjem c. kr. okr. glavarstva, ker se mora nastavitev maksimalnih tarif osobito zaradi tega priporočati, ker zdanji zakon ne

To je brez dvojbe slika prijateljstva nezavisnega od denarnega vprašanja. Naša zgodovina ima obilo primerov zatajevanja samega sebe zaradi prijateljstva. Če kdo sreča svojega obubožanega prijatelja, deli z njim, kar ima. Ta dobra dela izvajajo pri nas navadni smrtni ljudje, ne le sveti očetje. Pri tej priliki opomnim, da se mi je jako čudno zdelo, da v kristijanskih deželah najnavadnejša npravstvena dela vzbujajo občudovanje. — Krepost — se jim zdi čudna!

Pri nas na Kitajskem je pa narobe, pomagati prijateljem prva dolžnost. To je navada, a ne krepost. Ne pomagajo samo bogati ubozim, temveč tudi ubogi ubožnejšim. Če spadaš v razred učenih, priteko ti vsi učeni na pomoč. Če si delavec, storé tvoji sotovarisi ravno isto. To je že tako navada. Zdaj skladajo prijatelji, da pomagajo komu oženiti se; drugokrat da preskrbe njegovo udovo ali izrejo njegovih otrok. Pri nas človeško bitje ni osamljeno. Večkrat moral sem strmeti na zapadu o ravnodušji človeškega srca. Tuja nesreča nikomur ne napravlja britkosti, ampak še celo veselje. Ta fakt ni le graje vreden, a kaže tudi pomanjkanje dobrotljivosti, pravega razuma in praktičnosti.

(Dalje prih.)

pozna določanja cen. Odsek torej stavi predlog: Zbornica naj priporoča prošnjo Litijske občine.

Predlog se vzprejme.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. septembra.

Kako je z jezikovno enakopravnostjo pod Taffejevo vlado, katero naši oficijozni kar v nebeso povzdigujejo, kaže ukaz, katerega je izdal predsednik višje deželne sodnije v Gradci 24. m. m. Ta ukaz se glasi: „Zvedel sem, da je nek predsednik pri porotni obravnavi hotel naznaniti razsodbo samo v slovenskem jeziku. Brez dvojbe se mora razsodba objaviti tudi v jeziku, katerega razume zatoženec, a vsekako se mora razglasiti najprej v nemščini, naj že to porotniki zahtevajo ali ne, potem se pa prestavi v slovensčino, če je potrebno da se zadosti potrebi zatoženčevi in zahtevam javnosti.“ Mari se s tem ne nasprotuje jezikovni enakopravnosti. Nemščini se daje prednost in nekako veljavo, kakor bi bila državni jezik, slovensčini se pa samo takrat odloči malo prostorčka, kadar se že temu izogniti ne more. Saj je vsakemu, kdor je imel kaj opraviti pri naših sodiščih, ali je saj opazoval njih postopanje, znano, kako se besedica „potrebno“ nam v škodljivem zmislu rada razlaga. Opozorjamo naše poslance, da v tej zadevi interpelujejo vlado.

Oficijozni listi se že jeze nad onimi českimi rodoljubi, ki snujejo tabore, na katerih se protestuje proti delovanju nemškega schulvereina in izreka za Kvičale zakon. Te pojave imenujejo le brezumne demonstracije, lovljenje popularnosti, pretiranost itd. Te izjave vladnih listov jasno kažejo, da vladni krogi ljubijo germanizacijo in bi najrajši ponemčili vso Avstrijo, samo javno se ne upajo pokazati te svoje želje, kajti utegnili bi potem zgubili večino v državnem zboru, predno bi bila dovolj močna tako imenovana srednja stranka, katere je odmenjeno v bodoče nositi vlado na svojih ramah. Pri tem pa omenimo, da srednja stranka tako hitro ne narašča povsod, kakor je vlada želela. V vseh deželah neso politiki tako pripravljeni planiti v vladno naročje, kakor na Kranjskem. Na Štirskem je vlada s kompromisom v veleposestvu skušala uriniti nekaj tacih kimovcev v deželni zbor, pa nemški liberalci neso hoteli nič slišati o tem. Podobne vesti slišimo iz Českega. Tam je nek Schneider prevzel nalogo osnovati podobno stranko, pa tamošnji Nemci nič nečejo slišati o tem, ter obsojajo to početje na vseh političnih shodih. — „Pokrok“ je priobčil predloge, katere bode česki deželni odbor predložil deželnemu zboru. Najvažnejše predloge so: spremenba volilnega reda, določitev pravnih razmer mej deželo in društvom českega muzeja, zakonske predloge o regulovanju rek, o ustanovitvi novih posilnih delalnic, o spremembah pravil česke hipotekarne banke, in več določb zakona za okrajne hranilnice, zakonska predloga o donesku zavarovalnih društev za gasilna društva; potem se bode še predložilo več družih načrtu gospodarstvenih zakonov. Volilna reforma pride tedaj letos zopet na vrsto. Kaka bode njena osoda si lahko mislimo. Pri glasovanju bodo Nemci ostavili zbornico, pa bode pokopana. Poslednji čas se je govorilo, da letos ta stvar ne pride na vrsto, ker ni pričakovati nikakega uspeha, a kakor se vidi, česki poslanci tudi letos hočejo pokazati, kaj je želja velike večine dežele.

Rusinski poslanci so se oglasili brž v prvej seji **gališkega** deželnega zbora, kako jih pritiskajo Poljaki. Takoj pri poročilu revizijske komisije je poprijel besedo poslanec profesor Antonievič, grajal gospodarstvo deželnega odbora, zlasti, da se premalo ozira na želje rusinskega prebivalstva, ter rešuje rusinske uloge v poljščini. Povsod deželni odbor podpira poljski živelj, rekel je, rusinskega pa zatira in prezira. H konci je predlagal, da se poročilo še jedenkrat izroči budgetnemu odseku v pretres, ker se povsod kaže slabo gospodarstvo z denarjem. Odgovarjala sta mu Goldmann in Pietruski, poslednji je trdil, da deželni odbor rusinske uloge rešuje rusinski, se ve da ne v cirilici, ampak v latinici. Če se je pa kdaj kaka rusinska uloga rešila v poljščini, zgodilo se je to po pomoti. H koncu priporoča, da bi vsi Rusini vsprejeli latinsko pismo in tako približali se civilizovanim narodom. Pater Sieczinski je protestoval proti temu nasvetu. Odreči se cirilskemu pismu, bi se reklo, odreči se rusinskemu jeziku. Deželni odbor nema pravice z latinico pačiti našega jezika. To bi smel storiti samo tedaj, ko bi stranke to želele. Da je zgoraj omenjeni predlog profesorja Antonieviča kakor tudi nekateri drugi predlogi rusinskih poslancev bil zavržen, razume se samo po sebi. Energično postopanje rusinskih poslancev brž v prvej seji dovolj jasno svedoči, da Rusini nečejo odreči se svojej narodnosti in posebnostim, ki so združene z njo.

Zgornjeavstrijsko veleposestvo je večraj s 74 proti 58 glasov volilo v deželni zbor konservativne kandidate. Liberalci so proti volitvi uložili ugovor, ker so se duhovska posestva vzprejela mej volilce, izpuštile pa iz volilnega zapisnika v deželno desko upisane hiše. Včerajšnja volitev je odločila večino v deželnem zboru, in sicer odločno konservativno

večino, ker se ni sklenil kompromis, katerega so nekateri nekaj časa skušali usiliti.

Vnanje države.

Danes minula je štirinajst let, odkar je ustanovljena sedanja **francoska** republika. Mnogo hudih udarcev je že morala pretrpeti ta čas. Sovražniki vnanji, pozneje notranji nadlegovali so jo, pa premagala je vse težave. Že večkrat se jej prorokovali konec, a vendar še danes tako trdno stoji, kakor malokedaj. Letos jej je reforma ustave dala novo trdno podlago, na katerej se bode dalje razvijala in stopala po potu svobode in blagostanja. Francoski republikanci in rodoljubi se danes ponosno in veselo nazaj ozirajo, videč, da njih trudapolao in rodoljubno delo ni bilo zastoj, samo to njim napravlja britkost, da moža, ki ima za republiko največje zasluge, ni več. Gambeta počiva v hladnej gomili.

Belgijska zbornica poslancev je vsprejela 1. odstavek zakona, ki ureja obdačenje in porabo žganja. Nadalje je zbornica vsprejela zakon, da se pobira davek od inozemskega sladkorja. Poslednji zakon ima namen povzdigniti domačo sladorno industrijo.

Egiptovski podkralj izdal je povelje, angleškega nadkomisarja lorda Northbrooka slovesno vsprejeti. Evropska kolonija v Aleksandriji ga bo pri prihodu prijazno pozdravila, ter mu izjavila da ne goji nikakovih mrženj proti Angliji, samo to želi, da bi se olj ozirala na mejnarodne interese, kakor se je do sedaj.

Dopisi.

Iz Zagreba 29. avgusta. [Izv. dop.] Ker vem, da sedaj več ne dobivate „Pozora“ ne „Slobode“, ali vsaj prekasno, da torej večkrat zajemate iz kalnega nemškega vira, moram prečitavši Vašo notico v 198. številu „Slov. Naroda“ o saboru hrvatskem zarad resnice pero namočiti, akoprem ni to moja navada in nekoliko ono poročilo popraviti, ki je v stanu, obuditi popolnem krive nazove. Da me, dragi rojaki, krivo ne razumete, moram najprvi izreči, da se jaz nikakor ne zlagam z izgredi Starčevičevimi, ipak moram v njegovo obrambo omeniti, da se je on, barem izprva, dostojno vel in mirno zagovarjal, toda on je bil od predsednika g. Krestića mnogokrat izzvan. Povod vsemu temu je bila nedolžna beseda „soba“, koju je dr. Starčević David 26. t. m. v zbornici rabil. Zarad te besede je predsednik Krestić stavlil predlog, naj se David Starčević za šest sednic izključi in sabora. 27. t. m. je dobil Starčević besedo, naj se zagovarja: on je to storil mirno in dostojno, toda g. Krestić ga je hitro začel, sme se reči, pri vsakej nedolžnej besedi na red pozivati in mu neprestano nasprotovati, taka da ga je nazadnje razsrdil — in kdo bi se ne razsrdil, kadar vidi toliko krivico? Dr. David Starčević barem 27. t. m. ni „tako strastno govoril in psoval poslancev“, kakor švabski listi in Vi trdite, gotovo toliko časa ne, dokler so ga pustili mirno govoriti, in tudi on ni „barona Zmajića sunil v prsi“, ampak baron Zmajić je bil med tem, ko se je bila sednica za 10 minut prekinula skočil k Starčeviću v klop s povzdigneno roko, na kar je tudi Starčević v obrambo roko povzdignil, ne da bi ga bil lopnil. Toliko je istina, ker sem vse sam z galerije na tanko opazoval in ne samo jaz, nego še sto drugih. V podkrepljenje vsega naj samo omenim, kar je zast. Kamenar, političen nasprotnik Starčevičev govoril, ko je na novo zbor začel. G. Kamenar je rekel: „Mi nemožemo tako mirno preči preko ove stvari a i nemižemo. Uzmite poviest našu uruke pak čete vidjeti, da se ova sablazan još nije nikada kod nas u saboru dogodila. Ja sam poletio k dr. Starčeviću, jer sam vidio, da on nije kriv, i da su k njemu poletila nekoja gg. da ga hoće tući. Cieloga slučaja nebi ni bilo, da je g. Zmajić mirno k Starčeviću došao, ali on je uprav doletio kao i zastupnik Mraović. Gospodo! Ja sam skočio preko klupa, jer sam vidio, da bi moglo doći do tučnjave. Ja ću vam radje položiti mandat, nego da gledam ovakove stvari,

Vi ste Starčevića na nečuven način iz sabornice odpravili; moglo se je glasovati. Ali Gospodo! On je nedužan kao novorođeno diete. Vi ste više puta kazali, da je Starčević kukavica . . . Ako hoćete ljagu izbrisati, mora deputacija iz sredine sabora Starčevića natrag dovesti! Nemojte tako dalje postupati, ja vas zaklinjem. Što se danas njemu dogodilo, može se danas sutra onomu grofu tamo, koj se smije, dogoditi. On je nedužan. Što je on imao sa baronom Zmajićem, to bi oni već mirno obavili na samu, ali da se radi toga dostojanstvo ciele kuće vriedja, to ja osudujem.

Ja vas g. predsedniče zaklinjem, da čuvate dostojanstvo ovoga sabora." — Tako političen nasprotnik Starčevičev! Naj še omenim, da sta na isti „nečuden način“ bila po žandarmeriji iztirana poslanca dr. Tuškan in Tkalič, kar je dalo povod vsej opoziciji — neodvišnjakom i Starčevičijancem — da je včeraj zbornico zapustila — zdaj so magyaroni (sami se imenujejo „narodna stranka“) sami v zbornici in lahko proslavljajo Tiszo in Kuben-Hedervary-a. Brezštevilno pandurov in žandarjev pa brani na trgu sv. Marka z nasajenimi bajoneti „ugarsku slobodu“. To videti ni niti potrebno, da je človek Starčevičijanec in krv mu mora kipeti, ravno tako, kakor takrat, ko vidi noč in den stražiti stražo neme grbe.

Iz Orehka 1. septembra. [Izv. dop.] (Na odgovor g. S. v „Slovenca“ št. 195.) Mi, Orehočani ne moremo na noben način molčati, ker je v tem odgovoru toliko neresnic, da bi jih ne bili pričakovali od g. S. Prvič omenja g. S., da je bila naznanjena ura že zdavno pretekla in bi bili lahko volitev že dokončali in zaključili, ko ne bi bili iz milosti počakali Orehovskih volilcev. Gospod S., zakaj pa niste samo vi, g. učitelj in g. župan s svetovalci volili volilnih mož? Zakaj ste čakali Orehovcev? Priznati morate, da so vsi volilni možje iz Orehka zahtevali, naj se volitev konča, toda za Vas še ugoden čas ni bil. Nadalje g. S. sam priznava nekako nedolžno agitacijo, da je pa v resnici več agitoval, nego priznava, dokažemo z veljavnimi pričami. Tudi je g. S. pošiljal druge može volilce skupaj klicat, vprašamo: na čigavo ime je šla ta agitacija? G. S. neče priznati, da je vedel, katere volilne može hočejo Matenci in Rakitenčani voliti? Kako je pa to, da so vsi prignani volilci volili tiste može, katere jim je g. S. narekoval? Res je, volilci iz imenovanih vasij neso imeli nikakih kandidatov, dokler jim jih g. S. ni naznanil. Ko smo mi na volišče prišli, ni bilo skoraj nič volilcev! za Boga, s kom smo se hoteli posvetovati; g. županu pa se nismo vredni zdeli, da bi nas povprašal za naše mnenje. Vi niste za občino sploh ničesar priborili s svojo agitacijo, akoravno ste bili občinskega sluge posel prevzeli, s tem mislimo, da smo zadosti dokazali in povedali, da je g. S. v resnici agitoval. Rekli pa nismo nikdar, da je glasove kupoval, tedaj nam ni treba dokazovati. Kar pa omenjate, da si štejete v veliko čast, ko so vam vsi farani glasove dali, smo mi drugzega mnenja. Volilo Vas je tisto pičlo število po Vas zbobnanih volilcev, tega pa neso storili iz velike časti, ampak vsled komande. — Mi dokažemo, da je g. Fran B. imel pravico za volitev, ker on samo pod sosesko Orehovsko nad pet goldinarjev direktnih davkov plačuje. Razžaljivo in za Vas malo spodobno je govoriti o naši zasluženi „žornadi“. G. S. mi kot davkoplačevalci prišli smo posluževati se svoje volilne pravice, to pa po našem mnenju še ni nikaka žornada! Da g. S. ne bode imel nepotrebnih skrbi, mu še povemo, da ni bilo treba nobenemu Orehovčanu zdravnika zaradi razlitega žolca, tudi našemu (kakor mislite) vodji g. Franu Berne-tu ne. V Pratico pa ne pridete, gospodine S., ker v njej ni prostora za Vas. —

Domače stvari.

(Imenovanja.) Gosp. Fran Tomšič, c. kr. okrajni sodnik v Postojni imenovan je svetniškim tajnikom pri deželni sodnji v Ljubljani. Gosp. Stefan Kocijančič, pristav v Celji, imenovan je okrajnim sodnikom v Ljutomeru. Gosp. dr. Karol Trtnik, pristav v Mariboru, imenovan je okr. sodnikom na Vranskem. — Pristav Carl Quantschnigg imenovan je načelnikom pomo. uradov pri deželni sodnji v Celovci. — Koncipist gospod Anton Tschopp imenovan je začasnim okrajnim komisarjem, praktikant g. Josip Rihar, začasnim vladnim koncipistom za Kranjsko.

(Dr. Andrej Volkar), rodom iz Kranjske, imenovan je okrajnim glavarjem v Landskronu v Češki.

(Na gimnaziji v Ljubljani) vsprejemali se bodo novi učenci v 12. in 13. dan t. m. dopoldne od 8—12, popoldne od 3—4 ure. Dijaki ki so že lani bili na tej gimnaziji, upisujejo se v 15. dan t. m.

(Novo šolsko leto) na podgimnaziji v Kranji prične 16. t. m. Učenci, ki na novo ustopijo, naj se 14. in 15. t. m. oglase pri ravnateljstvu. Vsprejemni izpit bode 16. t. m.

(Iz Ptujja) se nam piše: Jako osupnila nas je vest, čitajoč, da je tu nameščeni živinozdrav-

nik J. Wagner imenovan deželnim živinozdravnikom, naslednikom pokojnemu Bleiweisu — na Kranjskem. Kak kontrast mej zadajim in prvim! Bleiweis, oče Slovencev, sedaj pa Wagner njegov naslednik v Ljubljani? Sedaj, ko imate vajeti v rokah, vam potisnejo Nemca in sovražnika Slovencev na Kranjsko? Saj to nič ne de, prav je, le še nekaj takih, morebiti se bodo naši vodje vendar spametovali. Vsekako pa je to čudna prikažen, ujema pa se s sedanjo vašo ero na Kranjskem. Vi „radikalci“ le tiho, saj modrosti tacih naredb ne umejete.

(Hitrost — ka-li?) Prijatelj nam piše: „Ne boste verjeli, a zastavim vam častno besedo, da je živa istina, kar se tudi iz aktov lahko dokaže. Pri c. kr. deželni sodnji v Ljubljani bila je pravda V. proti O. zaradi očetstva inrotulovana dne 6. januarja 1883 (Exh. št. 160), rešena pa še le 29. novembra 1883, stranki dostavljena pa 22. dec. 1883. — Isto tako bila je pravda g. L. G. proti A. G. pto. 662 gld. inrotulovana 8. januarja 1883, (Exh. št. 171) rešena 29. novembra 1883, a stranki dostavljena 4. julija 1884. Če bi se kdo tej brzini preveč čudil, povem mu tudi lahko ime čarodejnega gosp. referenta, ki bi bil že davno moral dobiti „blauen Bogen“.“

(Sodnijska preiskava proti Ljubljanskim anarhistom) je sedaj končana. Prične se delo državnega pravdnika namestnika g. Pajka, namreč sestava zatožnega spisa. Konečna obravnava pa ne bode že sedaj, ampak v zadnjem porotnem zasedanju tega leta, meseca decembra v Ljubljani.

(Oderuh prvokrat pred Ljubljansko deželno sodnijo.) Včeraj bil je zatožen pred Ljubljansko deželno sodnijo tukajšen oderuh, ki je telegrafskemu uradniku, za v bedi posojenih 90 gold. tako rekoč kri izpiti hotel. Od goldinarja „groš“, to je pet krajercerjev na mesec, bilo je gaslo oderuhovo. Dvakrat mu je že stiskani uradnik plačal posojeno svoto z obrestmi vred, a neusmiljeni oderuh še ni bil sit, žožil je neprenehoma in iztožil, da se je zarubila uradniku plača. A naposled je stvar priklopela tudi na vrhunec pri ubogem uradniku in ta po svojem vrhovnem vodstvu pozvan, napravil je ovadbo proti oderuhu. Včeraj je bil dotični oderuh krivim spoznan in obsojen na šest tednov zapora, 200 gl. denarne globe na korist Ljubljanskim revežem in na plačilo sodniških stroškov. Kar je dotični uradnik oderuhu plačal preveč, ima izterjati po civilnem pravdnem potu.

(Čitalnici v Kranji) došle so povodom nedeljske slavnosti naslednje brzojavke:

Žužemberk. Živela Čitalnica! Živeli zbrani gostje! Naprej zastava Slave! Škerlj.

Karlovec. Živela sloga Kranjskih in Ljubljanskih pevcev, koje prisrčno pozdravlja

Vilhar.

Zagreb. U duhu slavim s vami današnjo svečanost sa željom, da pod novom zastavom cveti in napreduje sviest slovenskog naroda.

„Hrvatski Sokol“.

Trst. Z obal sinje Adrije kličemo vsem udeležencem današnje slavnosti srčen: Na zdravje!

„Tržaški Sokol“.

Možganci. Gorenjci, korenjaci le ponosno dvignite novo zastavo na slavo Sloveniji!

Raič, Meško.

(„Vrtec“.) Časopis s podobami za slovensko mladino v 9. številu naslednje vsebine: Hrepenenje. Pesen. F. Krek. — Kdor ne uboga, tepe ga nadloga. Miljenko Devojan. — Kar dobrega storiš, pri Bogu plačilo dobiš. — Večer na ptujem. Pesen. Savo Zoràn. — Henrik Ferstel. — Prijateljci. — Pozdrav. Pesen. Fr. Savinjski. — Otročja ljubezen. Gospodar in hlapec (Narodna.) Zapisal Josip Rôsa. — Žalostna predica. Pesen. A. Praprotnik (S podobno.) — Ljubljana. — Iskrice. (Poslovenil P—ov.) — Mačka. — Razne stvari.

(Iz Ptujjskega okraja) nam piše na roden občinski predstojnik: Iz Ptujja pošiljajo nam že nekaj časa zopet večinoma nemška pisma, tako okrajno glavarstvo kakor tudi okrajno sodišče. Zadnje pošilja nam naznanila v zadevi novih zemljiških knjig samo v nemščini, katero pri nas malokdo razume in vendar so taka naznanila zelo važna. Tako nam tudi okrajno glavarstvo skoro samo nemška pisma pošilja za žalostne prikazni. Nadejamo se, da bodo vsi sodje uradniki izprevideli, da je tako uradovanje našemu narodu na kvar, kar gg. uradniki vendar ne bodo hoteli.

(Odbor Ptujjske Čitalnice) naznanja svojim udom, da se izredni občni zbor, sklican na 31. dan m. m. ni vršil, ker ni bilo prisotnih postavno določeno število udov in da se skliče zopet zbor na 14. t. m. ob 5 uri popoldne s poprej določenim dnevnim redom, h kateremu zboru se p. t. udi uljudno vabijo.

(Tatvina.) Neznani tat odnesel je včeraj posestniku Kračmanu v Sapah možke in ženske obleke v vrednosti nad 100 gld. — Tatinski zidar ukradel je včeraj svojemu mojstru g. Filipu Zupančiču nekoliko zidarskega orodja. Prijeli so ga, in ker se mu je tatvina dokazala, izročili ga sodnji.

(Vabilo k veselici) katero prirede narodnjaki v Ribnici dne 8. septembra 1884 v gostilničnih prostorih Ivana Rusa. Spored: 1. „Zvezna“, zbor. 2. Govor. 3. „Slovenec sem“, zbor. 4. Dramatična predstava. 5. „Pri zibelci“, četvero-spev. 6. „Jadransko morje“, zbor. 7. Srečkanje. 8. „U boj!“, zbor. Za tem prične se ob določenem času ples. Ustopnina I. prostor: 50. II. 30 kr. Začetek ob 8. uri zvečer. Pri veselici svira godbeni kvartet Gamisch.

(Poštne hranilnice.) Poročilo poštnehranilnega urada v avgustu meseci zopet kaže, da je število ulog znatno večalo se. Vsega skupe bilo je uložnih 5,088.159 gold., skoro jednu milijon več, nego julija meseca, in nad dva milijona več v primeri z junijem mesecem. Vrnilo se je pa prošlega meseca 4,367.265 gold. — Štajersko, Kranjsko in Koroško ima ulog 7742 s 452.369 gold., izplačalo pa se je v teh deželah 1976 uložnikom 203.176 goldinarjev.

(Novi poštni kuverti.) Zadnji čas se je erarnih pismenih kuvertov s kolekom po 3 novce tako malo spečavalo, da jih ne kaže zopet prirediti v novi izdaji, marveč je trgovinsko ministerstvo na predlog Dunajskega poštnega ravnateljstva ukrenilo, da se ti kuverti opusté in iz prodaje umaknejo. Ob enem pa se je tudi sklenilo, da se v kratkem priredijo kolekovani kuverti po pet novcev z večjim, bolj kvadratičnim obrazom in od bolj močnega, popolnem belega papirja. S tem bode občinstvu zelo ustrezno.

(Razpis službe.) Pri c. kr. vojaškem mornarstvu v Pulji je izpraznena služba vojaškega kaplana z letno plačo 900 gld., s stanovnino IX. dijetnega razreda, plačo za slugo in s pravico do višje stopinje letnih 1200 gld. Prositelji, kateri neso še prekoračili 35. leta in so zmožni nemškega, slovenskega ali laškega jezika ter sposobni za nemški pouk krščanskega nauka, naj svoje na državno vojno ministerstvo, pomorski odsek, postavljene in z rojevnim listom, s šolskimi in družimi spričevali obložene prošnje pošljejo do 30. septembra t. l. c. kr. pomorskemu župniškemu uradu v Pulj. Prosilci, ki so sposobni za pouk nemškega, francoskega, angleškega in laškega jezika na nemških srednjih šolah, imajo prednost.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 4. septembra. Cesar se je pripeljal ob 6. uri zjutraj v Angern, kjer sta ga na kolodvoru čakala nadvojvodi Albrecht in Wilhelm. Mnogobrojno občinstvo ga je navdušeno pozdravljalo. — Redarstvo prijelo je predsinocnjem pleskarja Bachmanna in soprogo (rodod iz Šlezije), čevljarja Tiel-a (iz Šlezije), črkostavca Hübnera in oba brata Springer, zaplenilo veliko puntarskih tiskovin in ročni tiskarski stroj. Pri črkostavcu dobili so četveroceven nabit revolver.

Beligrad 4. septembra. Ko je metropolit na kolodvoru, okrašenem s srbskimi in avstro-ogerskimi zastavami slovesno blagoslovil slavnostni vlak, odpeljal se je slednji z zastopniki vlade, železničnim ravnateljstvom in gosti v Niš. Lokomotive bogato ovenčane.

Napolj 3. septembra. Včeraj tukaj 69 osov za koleru umrlo.

Razne vesti.

* (Dohodki za tabak v I. četrtletju 1884. l.) Kakor razvidimo iz sestavljenega poročila računskega oddelka v finančnem ministerstvu, se je spečalo v prvem četrtletju letošnjega leta po splošnej prodaji domačih in tujih tabačnih izdelkov in smodek za 16,157.631 gld., in za specijalitete 516.492 gld. Če prištejemo tem dohodkom še one za v vnanjih državah in v tujino prodani tabak z 104.425 gld.

znasajo vsi dohodki 16.779.548 gld., kateri so se proti prodaji v I. četrtletju 1883. leta z 15.681.709 gld. ali za 7% povišali. Dohodki za tabak v prvih treh mesecih t. l. so se po vseh v državnem zboru zastopanih deželah znatno pomnožili in sicer

v Českej za	319 201 gld.
" Dolenj Avstriji za	228.735 "
" Galiciji za	165 421 "
" Štajerskej za	106 340 "
" Moravskej za	97 455 "
" Primorskej za	36.868 "
" Šleziji za	34.573 "
" Koroškej za	27.286 "
" Gorenj Avstriji za	12 434 "
" Krajskej za	12 041 "
" Solnograškej za	11.028 "
" Bukovini za	8.725 "
" Tirolskej za	6 831 "
in v Dalmaciji	696 "

Tabakarji plačujejo leto za letom prostovoljno vedno večje in večje vsote za — nesrečni tabak!

(Največji most na vsem svetu) je gotovo v Langangu v Kitaji. Ta most je vzgrajen čez kinesko morsko ožino, je 5 milj dolg in ima 300 obokov. Na strehu vsacega oboka počiva 21 čevljev dolg mramorjev lev. Prometna proga na tem velikanskem mostu je 75 čevljev široka.

Na zdravje!

Podpisani odbor uljudno pozivlje vse gg. ude "Savinjskega Sokola", da se v mnogobrojnem številu udeležijo izleta v Velenje dné 7. t. m.

"Sokol" zbirajo se ob 1. uri popoldne v Mozirskej Čitalnici in se odpeljejo točno ob 2. uri.

Odbor „Savinjskega Sokola“.

Listnica uredništva: Gospod Eduard Wawreczka, „c. kr. subst. davk. nadzornik“ v Črnomlju: Tiskovni zakon ni z dne 17. grudnia 1882, kakor Vi pišete, ampak z dne 17. grudnia 1862. Sicer pa treba, da kdor se na §. 19 sklicuje, ta paragraf tudi umeje, sicer mu ne pomaga ne pismo, ne recipis. — Gosp. N. v L.: „Najnovjša imenovanja“ potisnila so Vam pero v roke, a žal! „non possumus“, ker bi tiskali le za gospoda državnega pravdnika. Preverjeni bodite, da je imenovanje zasluzeno. Dobra dela dobé večkrat že na tem svetu plačilo. — Gosp. P. Quilibet: Deloma. Drago bi nam bilo, da se pri priliki potrudite k nam.

Pravo pravcato univerzalno sredstvo. Resnica, da imajo razne bolezni svoj izvor v slabo delujočem želodec in črevalih, izpričuje uspešno rabo „Moll-ovih Seidlitz-praškov“ skoro pri vseh boleznih. Skatljica z navodnom uporabe 1 gld. Vsa dan razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 8 (690—8)

Zahvala.

Slavnostni odbor „Narodne Čitalnice“ v Kranji izreka s tem presrečno zahvalo vsem narodnim društvom, ki so se pretečeno nedeljo (31. avgusta) v tako mnogobrojnem številu s svojimi zastavami udeležili naše slavnosti ter s tem svečanost povečali, in sicer: Ljubljanskemu „Sokolu“, Čitalnicam v Ljubljani, Loki, Kamniku, Šiški in St. Vidu in pevskemu društvu „Liri“ v Kamniku, posebno pa vrlim gospodarjem pevcem Ljubljanske Čitalnice, ki so s svojim sodelovanjem veliko pripomogli, da se je program tako točno vršil, slednjič vsem p. n. gg. vojaškim in civilnim dostojanstvenikom, ki so s svojo prisotnostjo nas počastili blagovolili.

V Kranji, v 2. dan septembra 1884.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravam času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
" pol leta	6 " 50 "
" četrta leta	3 " 30 "
" jeden mesec	1 " 10 "

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrta leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
" pol leta	8 " — "
" četrta leta	4 " — "
" jeden mesec	1 " 40 "

Upravištvo „Slov. Naroda“.

Tujci:

dne 2. septembra.

Pri Slovu: Schwarz z Dunaja. — Hoffman iz Budimpešte. — Vanelli iz Trsta. — Polak z Dunaja. — Jurič iz Hrvatskega.

Pri Malici: Centa iz Trsta. — Hirsch z Dunaja. — Kahn iz Gradca. — Duro iz Reke. — Kaiser z Dunaja. — Mohar iz Celja.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
3. sept.	7. zjutraj	737-54 mm.	+ 15-3° C	brezv.	jas.	0-00 mm.
	2. pop.	735-38 mm.	+ 23-8° C	z. zah.	d. jas.	
	9. zvečer	734-08 mm.	+ 18-6° C	z. zah.	d. jas.	

Srednja temperatura + 19,2°, za 2-7° pod normalom.

Dunajska borza.

dné 4 septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80 gld. 75 kr.
Srebrna renta	81 " 40 "
Zlata renta	103 " 95 "
5% marena renta	95 " 80 "
Akcije narodne banke	850 " — "
Kreditne akcije	295 " — "
London	121 " 60 "
Srebro	— " — "
Napol.	3 " 65 1/2 "
C. kr. cekini	9 " 74 "
Nemške marke	9 " 50 "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 124 "
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld. 170 "
4% avstr. zlata renta davka prosta	104 " — "
Ogrska zlata renta 6%	122 " — "
" " "	91 " 55 "
" " "	88 " 30 "
5% štajerske zemljiš. odvez. oblig.	105 " — "
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 115 " 50 "
ozmj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121 " — "
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108 " — "
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 " 50 "
Kreditne srečke	100 gld. 176 " 50 "
Rudolfove srečke	10 " 19 " 50 "
Akcije anglo-avstr. banke	120 " 104 " 75 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	212 " 50 "

Tour- in retour-listi.

S 1. dnem avgusta t. l. se bodo izdajali naslednji tour- in retour-listi.

Mej Gorico in

Postaje	dni veljavni	Jaderni in brzovlaki			Poštni (osebni) vlaki		
		I.	II.	III.	I.	II.	III.
razred							
Tržičem	2	2.28	1.70	1.16	1.90	1.44	0.96
Nabrežino	2	3.80	2.82	1.90	3.18	2.38	1.60
Sežano	2	5.32	3.94	2.66	4.46	3.34	2.24

Mej Reko in

Postaje	dni veljavni	Jaderni in brzovlaki			Poštni (osebni) vlaki		
		I.	II.	III.	I.	II.	III.
razred							
Matulje-Opatijo	2	1.18	0.86	0.58	0.90	0.70	0.45
Jurdani	2	—	—	—	1.20	0.90	0.60
Sapiane	2	—	—	—	2.20	1.56	1.10
Trnovo-Bistrice	2	—	—	—	2.75	2.05	1.40
Kilovec	2	—	—	—	3.80	2.45	1.65
Postojino	3	6.38	4.74	3.22	5.34	3.98	2.66

Učenec,

star 12 do 16 let, ki zna saj nekoliko nemško, vsprejme se v neko specerijsko prodajalnico. — Več pri upravništvu „Slovenskega Naroda“. (551—2)

Komí

za prodajalnico z mešaním blagom v jako uljudnem mestu, koji je tudi v prodajanji usnja popolnem izurjen, vsprejme se takoj pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pošiljajo naj se na upravništvo „Slovenskega Naroda“. (553—2)

Fin med v satovjih

se dobiva pri (557—1)

Oroslavu Dolencu

v Ljubljani, v Gledaliških ulicah.

Diurnist

za mesečno plačo 25 gold. se pri tej sodniji takoj vsprejme.

C. kr. okrajna sodnja v Žužemberku, dné 2. septembra 1884. (558)

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah iz z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Germania“, 4200 ton, okolu 5. oktobra.
„East Anglia“, ...

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold. Potniki naj se obrnejo na (552—2)

J. TERKUILE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenal e Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emiliano d' Ant. Poglayen, generalnega agenta v Trstu.

Kuverte s firmo

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

priporočila po nizki ceni

Dr. Schmidt-ovi uspešni prilepki za kura očesa

uporabljajo se že mnogo desetletij kot brez bolečine in zanesljivo delujoče sredstvo v popolno odstranitev kurjih očes.

Uspeh teh dr. Schmidt-ovih prilepkov za kurja očesa je skoro osupljiv, kajti po opetovanej rabi teh prilepkov se odpravi vsako kurje oko brez vsake operacije.

Cena škatljici s 15 prilepki in z roženim dletcem za izdiranje kurjih očes 23 kr. a. v.

NB. Pri nakupu teh preparatov blagovoli p. n. občinstvo vedno zahtevati Bittner-jeve izdelke in samo one za prave priznati, kateri imajo polno firmo: „Julius Bittner's Apotheke in Gloggnitz“, in vsake druge podobne izdelke kot nevedne zavrniti. (461—3)

Glavna razpošiljalna zaloga: Gloggnitz, Nižje-Avstrijsko, lekarna J. Bittner-ja.

Dr. Schmidt-ove prilepke za kurja očesa in dr. Behr-ov živčni ekstrakt prodajata v Ljubljani lekarnarja: J. Svečoda in J. pl. Trnkoczy.

Dr. Behr-ov živčni ekstrakt

izdeluje se po zdravniškem predpisu iz lekarskih zelišč ter se že dolgo vrsto let obnaša kot izvrstno sredstvo proti živčnim boleznim, kakor proti bolečinam na živcih, migreni, ischia di, bolečinam v križi in hrbtnem mozgu, božjasti, otrpnenju, oslavljenju in polucijam. Na dalje se dr. Behr-ov živčni ekstrakt z najboljšim uspehom rabi proti: protinu in trganju, otrplosti mišic, trganju v členkih in mišicah, neravnemu glavobolju in šumenju v ušesih. Dr. Behr-ov živčni ekstrakt se uporablja le zunanje. Cena steklenici s točnim navodom uporabe 70 kr. a. v.

Ostane tú od nedelje 31. avgusta do 8. septembra.

V Lattermannovem drevoredu.

Največja menažerija na celem svetu.

Lastnik F. KLEBERG.

Otvorjeno od 9. ure dopoldne do 9. ure zvečer.

Prikrat v Ljubljani: 1 povodnji konj, 1 nosorog, 1 tapir, 2 slona, 15 levov, 5 prekrasnih tigrov, 2 črna pantra, rjavi in črni medvedje, pegasti pantri, leopardi, jaguari, bela luna, 30 redkih opic, 4 kače, krokodili i. t. d. — Vsak dan dve glavni predstavi: ob štirih popoldne in ob sedmih zvečer s čudovitim slonom „Jombo“, s 2 prekrasnima tigroma, 6 levi, hijenami, medvedi, volkovi, producirala se bodeta krotiteljica zverin gospodičina Ema Kleeberg in slavnoznaní krotilec zverjadi gospod K. Grail. Vsakrat je mej produciranjem glavno krmenje grabežljivih zverin.

Ustopnina: I. prostor 70 kr., II. prostor 40 kr., III. prostor 20 kr. (550—2)

Zdravi konji za klanje se kupujejo, da se krmijo z njimi grabežljive zverine.